

∞ Dagboek der laatste dagen ∞

Christian Deterink

Dag 8

We zijn al vijf dagen onafgebroken aan het lopen, maar het lijkt wel dat hoe dieper we doordringen in het regenwoud, hoe dichter de begroeiing wordt en hoe benauwder en ondraaglijker de atmosfeer. Toch begin ik me steeds beter te voelen. Ik voel me thuis in deze zee van overstelpend groen, ver weg van de beschaving en de mensen.

Halverwege de ochtend stoppen we om onze veldvlessen bij te vullen in een smal stroompje. Mabel glijdt uit over een steen en lijkt voor even serieus geblesseerd. Gelukkig valt het mee. Tegen de middag zijn we al goed opgeschoten en rusten we uit in de beschutting van een grote woudreus. Charlie en Mabel vallen in slaap en Cico en Pepinho, de twee zwijgzame dragers, zonderen zich als gewoonlijk af. Xavui is dan al verdwenen, blijkbaar om in de buurt op onderzoek te gaan. Dat doet hij wel vaker, onze Indiaanse gids, en we hebben geen van allen een idee wat hij uitspookt.

Ik heb de kans om onze expeditie te bespreken met Wanda. Ze heeft duidelijk meer moeite met de omstandigheden en hoopt dat we zo spoedig mogelijk het dorp van de indianenstam (de Pocoa dus) vinden waar we al deze hele expeditie naar op zoek zijn. Ik probeer haar op te monteren en zeg dat als we in staat zijn de plant te vinden waar deze hele expeditie uiteindelijk om draait, we als helden zullen worden binnengehaald thuis.

Het lijkt nauwelijks te helpen.

's Middags schieten we weinig op en moeten een heel eind omlopen omdat ons pad een te wilde stroom kruist. Pas na enkele kilometers vinden we een doorwaadbare plaats.

's Avonds is de stemming enigszins bedrukt en iedereen gaat snel slapen.

Dag 9

Crisis! Wanda lijkt ingestort en vertoont koortsverschijnselen. We vervoeren haar naar een koele plaats, voor zover die hier te vinden zijn, en verzorgen haar. Veel water, paracetamol en griepremmers. Dat moet helpen, want het is het enige wat we hebben aan geneesmiddelen.

Maar intussen kunnen we niet verder.

Ik moet mijn sterke aandrang om door te gaan verbijten en probeer maar, net als de anderen, op krachten te komen. We zitten de hele dag bij elkaar op een open plek in de jungle.

Genoeg tijd om te praten. Opnieuw blijkt de onschatbare waarde van Charlie. Met zijn gekke invallen vrolijkt hij ons allemaal op. Eens te meer besef ik hoe ik bof met deze drie mensen. Mabel, mijn vriendin, de stevige doordouwer. Charlie, de clown en eeuwige optimist en Wanda, de fijnzinnige wetenschapster. Een heerlijk gezelschap. Ik ben dankbaar dat ik dit met deze mensen mag doen.

Charlie fantaseert de hele middag over hoe onze wereld kan veranderen. De plant die het geneesmiddel voor HIDS in zich heeft, het raadselachtige virus dat sinds het uitbreken twee jaar geleden, na AIDS en SARS, de grote volksangst lijkt te zijn geworden. Het Sneak-Attack virus noemt Charlie het, omdat het een half jaar verborgen blijft in de lichamen van mensen voor het opeens en meedogenloos zijn vernietigende werk doet.

Natuurlijk ontstaat weer de discussie of het plantje, dat alleen bekend is bij de Pocoa-stam, wel is wat we nodig hebben. In theorie zou deze een reverse-transcriptase remmer moeten bevatten dat de werking van het retro-virus HIDS kan uitschakelen. Maar feitelijk weten we niets meer dan dat een eerdere bezoeker van deze solitair levende stam (een nogal wereldvreemde missionaris), schijnt te zijn genezen van zijn HIDS-virus na raadpleging van de lokale medicijnman. Deze medicijnman had hem bezworen dat hij zijn leven had te danken aan een klein plantje, iets waarvan hij zich later niets meer van wist te herinneren dan dat het een hartvormig blad en een blauwige kleur had.

De discussie verplaatst zich al snel naar de mogelijke vondst van deze RT-remmer op de wereld; of, beter gezegd, het uitblijven van de ontdekking van een RT-remmer. Charlie stelt al snel dat het zonder twijfel een enorme impact zou hebben, en hierin geven we hem gelijk. Maar zoals gewoonlijk draaft Charlie weer eens helemaal door in zijn gedachten. Nadat hij uitgebreid heeft uitgewijd over onze uitgebreide lauwingen, tot een collectieve Nobelprijs voor ons allen, laat hij zijn fantasie de vrije loop over de toekomst van de wereld. Hoe wij, door het verschaffen van het anti-virus, het natuurlijke mechanisme verstoort hebben dat populaties op peil houdt. Hoe de mensheid veel te snel gaat uitdijen, als een habitat er lustig op los fokkende konijnen in een universum zonder het bestaan van myxomatosis. En hoe de mensheid de aarde op dusdanige manier gaat verstikken, dat de normale ecologische systemen geheel verstoord worden. En natuurlijk hoe, tenslotte, de hele aarde op een groteske manier naar de sodeju zal gaan. Maar natuurlijk niet voordat de 'happy few' van deze wereld de laatste kaartjes voor een enkeltje Maankolonie, weten te bemachtigen.

Ik vertel dit zo uitgebreid, omdat Charlie's knotsgekke verhaal, met ontegenzeggelijk een hoop onzin, toch een kern van waarheid zit. Want waarom zitten we hier eigenlijk in de jungle? Ter meerdere glorie van ons zelf, of die van de mensheid, klaarblijkelijk. Maar zouden wij, als biologen en ecologen (oké, ecooloog: Charlie is hoofddocent ecologie aan de universiteit van Heidelberg, de rest is bioloog) niet meer in het belang van de aarde zelf moeten denken? En is dan, waar we nu hier mee bezig zijn, wel goed? Is het niet beter voor de aarde dat HIDS de menselijke bevolking eens even flink uitdunt? Wat zou Gaia, Moeder Aarde, hiervan zeggen? Het blijft de hele middag door mijn hoofd spoken.

's Avonds krijgen we een feestmaal voorgeschoteld van Xavui, die ergens vissen heeft weten te vangen. Wanda eet nog steeds niets.

Dag 10

Een dag om zo snel mogelijk te vergeten. Wanda's gezondheid laat weinig verbetering zien en we kunnen nog steeds niet verder. Charlie heeft, blijkbaar door een moeilijke stoelgang, een slecht humeur.

En dus hebben we dat allemaal.

Dag 11

Wanda lijkt eindelijk iets op te knappen, maar het gaat allemaal niet erg snel. Ik hoor Xavui uit over onze bestemming. Uit zijn gebrekkige Engels maak ik op dat we de nederzetting tot op enkele mijlen genaderd moeten zijn. Dat is een verrassing en verbetert ons aller moraal.

's Nachts veel last gehad van wilde dieren. De hele nacht moesten we een hoog vuur laten branden.

Slecht geslapen.

Dag 12

Wanda eet weer en ziet er een stuk kwieker uit. We besluiten nog één dag te wachten en morgen door te gaan. Eindelijk!

Tot onze verbazing werkt onze mobiele telefoon opeens weer, die vanaf de zesde dag dienst weigerde. Inderdaad één grote "alles-komt-weer-op-zijn-pootjes-terecht" Erlebnis, zoals Charlie het treffend noemt.

We worden gebeld door onze metgezellen die zijn achtergebleven in Barcelos, de laatste nederzetting van enige omvang langs de Rio Negro. We brengen verslag uit van onze bevindingen. Verder is er weinig nieuws.

Hierna nog even met het thuisfront gebeld. Het blijft merkwaardig om "in the middle of nowhere" opeens met je ouders te praten. En ergens vind ik het niet eens prettig. Ik waan me graag in de gedachte dat we die volle en drukke wereld, met al die problemen en al die ellende, geheel achter ons hebben gelaten. Dit soort telefoontjes verbreekt de betovering.

Charlie laat ons avondmaal half mislukken zodat we aangebrande rijst met lauwe bonen naar binnen moeten schuiven. Ik erger me er nauwelijks aan. Ik popel alweer om morgen verder te gaan.

Dag 13

Een fantastische dag. We schieten enorm op en hebben allemaal frisse moed. Halverwege de dag stuiten we op een oogverblinde waterval, het mooiste wat we in al die tijd gezien hebben. Langs de oevers bevinden zich prachtige en zeer zeldzame planten. Mabel staat erop van elke plant 'samples' mee te nemen, voor we verder kunnen.

We voelen ons opperbest.

's Avonds weet Xavui ons te melden dat we vlakbij het Indianendorp moeten zijn.

Dag 14

De nederzetting van de indianen moet zich ergens stroomopwaarts aan de rivier bevinden waar we gisteren op gestuit waren. Aangezien de begroeiing langs de oevers bijzonder dicht en weerbarstig is (ook de machetes bieden geen uitkomst meer) vervolgen we onze weg verder van de rivier af.

Xavui is de gehele dag al ongedurig en onrustig. Hij kijkt constant schichtig om zich heen, bijna alsof hij bang is. Met hem lijken nu ook Cico en Pepinho wat zenuwachtiger dan anders. Ze blijven dicht bij ons lopen dan normaal.

Eigenlijk blijft alleen in ons groepje de stemming goed. Mabel geeft een knap showtje weg hoe om te gaan met een wilde slang die op je pad verschijnt. Ja, ze is me wat, deze potige dame. En Charlie heeft weer genoeg stof voor grappen in de uren die volgen.

Maar dan, tegen het eind van de middag, is het gedaan met de pret. Xavui, die wat vooruit was gelopen, komt opeens teruggerend. De blik in zijn ogen straalt pure angst uit en ik weet meteen, met zo'n rare steek in de buik, dat het mis zit.

Mabel en ik rennen met hem mee naar wat hij gevonden heeft. Een lijk. Een halfnaakte indiaan met twee kogelgaten in zijn rug waarin het kruit nog in zichtbaar is.

"Pocoa", zegt Xavui.

Vanaf dat moment is de stemming niet leuk meer. We versnellen ons tempo terwijl Xavui voor ons uitsnelt. Het duurt nog geen uur voor we de nederzetting gevonden hebben. Of beter gezegd, de overblijfselen hiervan. Met opengesperde ogen staren we allemaal verbijsterd naar de rokende "puinhopen" van wat eens een bloeiende dorpsgemeenschap moet zijn geweest. Xavui rukt in pure frustratie en verdriet de haren uit zijn hoofd, terwijl hij wezenloos tussen de tot de bodem verbrande hutjes door blijft rennen. Ik heb medelijden met hem. Hij kende een aantal van deze mensen.

Er moet een slachting zijn aangericht. Het dorp moet ongeveer 100 inwoners hebben geteld en ze hebben iedereen vermoord: mannen, vrouwen en kinderen. De meeste hiervan lijken door geweervuur om het leven te zijn gekomen. De Pocoa, die als enige wapens messen en speren leken te bezitten, moeten geen schijn van kans hebben gehad. Onthutst staren we naar de lijken en smeulende hutten.

Als we enigszins bekomen zijn van de schrik zit er niets anders op te doen wat we moeten doen. De rest van de dag als bezetenen bezig de lijken van de armen Indianen te verzamelen. Te zien aan de staat van ontbinding van de lijken, in combinatie met de nog narokende hutten, moeten we concluderen dat de vernietiging van dit dorp nog geen dag eerder heeft plaatsgevonden.

Onwerkelijk gewoon. Het kan bijna geen toeval zijn.

Ik moet Mabel wegtrekken van het lijk van een kind van een jaar of drie, dat door de houw van een scherp voorwerp, waarschijnlijk een machete, bijna in tweeën gehakt is. Verschrikkelijk. Ze is bijna hysterisch, mijn altijd solide mannetjesputter.

Het is al diep in de avond als we het massagraf uiteindelijk helemaal dichtgegooid hebben. We zijn allemaal diep vermoeid, en niet alleen fysiek. Want, naast de schok over de verwoesting van het Pocoa dorp, moeten we onder ogen zien dat de hele tocht voor niets is geweest. Zonder hulp van de Pocoa zullen we het geneeskrachtige kruid nooit vinden.

"Who?", vraag ik die nacht kort aan de troosteloze Xavui.

Xavui haalt machteloos zijn schouders op.

De onbeantwoorde vraag houdt ons allemaal de rest van een beroerde nacht uit de slaap.

Dag 15

Ik heb de nacht bijna geen oog dicht gedaan. Onrustig draaiend op mijn slaapmatje bleef de vernietiging van het Pocoa-dorp door mijn hoofd spoken. De gedachte dat ook mensen die hier midden in het regenwoud in nauw contact met de aarde leven, werden afgeslacht door een stel ongetwijfeld gewetenloze boeven, maakte me razend. Afgezien van de verschrikkelijke wandaden die waren gepleegd, was het voor mij een schrijnend voorbeeld van hoe Gaia en de mens uit elkaar zijn gegroeid.

Het begin van de dag voelt als de Day After na een fors drinkgelag: we zijn geen van allen te genieten en voelen ons intens katerig.

Ik hoor opnieuw Xavui uit en probeer te achterhalen of er nog kans is nu nog de plant met de RT-remmer te vinden waar het ons allemaal om te doen was.

Geen kans. Niet alleen omdat alle Pocoa Indianen zijn uitgemoord, ook omdat in een straal van tientallen, zo niet honderd mijl zich geen andere mensen bevinden. Er is geen enkele kans dat iemand weet waar we de plant kunnen vinden. En 'm zelf gaan zoeken is, zoals we al weten, zoiets als het zoeken naar een speld in de hooiberg, zonder dat je weet dat wat je zoekt een speld is.

Ik besef dat er echt niets ander opzit dan terug gaan.

Aan het eind van de dag breng ik mijn moeilijke beslissing over aan mijn reisgenoten. Wanda begint te huilen en zelfs Charlie weet niets te zeggen.

Tegen de avond bel ik headquarters in Barcelos en stel ik ze op de hoogte van de situatie. Natuurlijk vinden ze het onvoorstelbaar wat er gebeurt. Ik meld ze dat we terugkomen. Definitief. Ze reageren teleurgesteld maar begrijpend.

Dag 16

Dag 16. De eerste dag van onze terugtocht, met lege handen. Het voelt als een nederlaag. Grimmig hakken we ons een weg door de jungle, onze omgeving nog meer dan ooit beschouwend als vijandig. We gaan tot laat door, eten snel en gaan hierna zonder verdere plichtplegingen slapen.

Dag 17

Ik heb een gekke droom gehad vannacht. Ik droomde dat HIDS, in de drie weken dat we nu weg zijn, genadeloos heeft huisgehouden en de gehele aardbevolking besmet heeft. In de tijd dat wij eindelijk weer uit de jungle zullen opduiken, zullen we de laatste mensen op aarde zijn. Met een raar voor gevoel bel ik die ochtend headquarters weer, maar natuurlijk nemen ze gewoon aan. Ze weten zelfs te melden dat de epidemie onder controle lijkt te komen.

Cico, één van de dragers, verstuikt zijn enkel. We verdelen zijn bagage onder elkaar. Intussen wordt Charlie ook nog eens gestoken door één of ander gek insect. Hij is de hele dag niet meer te genieten. De tocht wordt alleen maar zwaarder.

Dag 18

Hoe dichterbij de bewoonde wereld komen, hoe meer ik het idee dat we ons straks weer onder de mensen gaan begeven, me gaat tegenstaan. Ik beseft dat ik meer dan ik had gedacht gewend ben geraakt aan onze afzondering, hier in de "Groene Hel". En dat het me steeds meer bevalt.

Ik weet dat het vreemd klinkt, zoals ik het nu opschrijf, maar ik overwoog serieus of het mogelijk was voor de rest van mijn leven in afzondering te leven. Met alleen mijn vrienden om me heen. In harmonie met de natuur, zoals de Pocoa. In harmonie ook met Gaia. In deze weken ben ik me een medestander gaan voelen van haar. Misschien ervaar je haar hier ook wel het best, midden in haar longen, haar levensbron.

Door deze hele ervaring hier in het regenwoud van Brazilië hecht ik nu meer waarde dan ooit aan een evenwichtige aardse ecologie. Een natuurlijk systeem waarin de aarde niet steeds meer vervuult en niet ontdaan wordt van haar natuurlijke hulpbronnen.

Ik praat erover met Charlie, die nacht, terwijl de anderen al slapen. Zelfs hij, als professioneel ecooloog, begrijpt me niet. "Je moet het paard niet achter de wagen spannen, vriend", zegt hij. Hij

verzekert me dat het ook in deze tijden mogelijk is op een ecologische verantwoorde manier te leven. Ik geloof hem niet.

Dag 19

De dag begint als andere anderen. Gezwoeg door de jungle en eindeloos gezweet. Onze watervoorraad begint op te raken en we zijn nog steeds geen stroom met vers water tegengekomen. Wanda begint te klagen.

Maar al onze kleine dagelijkse zorgen worden naar de achtergrond verplaatst door de gebeurtenissen die dan plaatsvinden.

Het begint er allemaal met dat zich aan de horizon donkere wolken beginnen samen te pakken. Aanvankelijk merken we hier niet zoveel van, alleen dat het wat donkerder wordt. Maar toevallig bereiken we een goeddeels onbegroeid rotsmassief, midden tussen de verende junglebodem. Ondanks gemor van de dragers en Xavui beklimmen we de rotsen, omdat we willen zien waar we zijn.

Op de top aangekomen kunnen we uitkijken over de jungle. We hadden ons kunnen vergapen aan het prachtige uitzicht van ongerepte natuur in alle windstreken, als die zwarte bewolking aan de horizon niet onze aandacht had opgeëist.

"What the Fuck...?", hijgt Charlie na van de beklimming.

"Wat is dit?", vraagt Mabel achter hem.

"De moeder aller onweren als je het mij vraagt", bromt Charlie.

Hij lijkt gelijk te hebben. Niet veel later begint er, als akoestisch onderstreping van ons vermoeden, een onheilspellend gerommel. Een onweer, stellen we vast.

Maar dat duurt niet lang. Het gerommel duurt voort en klinkt steeds luider. Het gerommel gaat ook over in een soort gedreun. En de donkergekleurde hemel licht op door steeds meer lichtflitsen, alsof we van veraf naar een enorme openlucht-discotheek staan te kijken.

Het gedreun wordt steeds heviger en klinkt al helemaal niet meer als onweer. Het klinkt eerder als een aaneenschakeling van een enorme serie ontploffingen.

"Wat ligt daar aan de horizon?", vraag ik.

"Barcelos", bromt Mabel, die achter me staat en haar armen om mijn schouders heeft geslagen. Alsof ze me steun wil geven, of steun zoekt, of misschien wel beide.

We turen naar de lichtflitsen. Het lijken opeens geen blikseminslagen meer te zijn, maar meer enorme explosies op de grond.

Ik kan je verzekeren, het geheel maakt bepaald een apocalyptische indruk op ons.

"Het lijkt wel alsof Barcelos op dit moment ten onder gaat in een bommentapijt zonder weerga", bromt Charlie. Hij verwoordt het vermoeden van ons alles.

"Nee, corrigeer", begint Charlie weer, "het lijkt wel alsof heel het continent op dit moment plat wordt gebombardeerd."

Ik zie dat Xavui en de dragers zich allerm minst prettig voelen. Ik ben steeds meer gaan vertrouwen op hun intuïtie en voel steeds sterker dat er iets niet helemaal in de haak is.

Het gedreun wordt inmiddels steeds luider, de lucht wordt steeds donkerder, en het geflits wordt steeds stroboscopischer.

"Streep al het voorgaande door", gromt Charlie op verbeterde toon, "het lijkt wel alsof de hele wereld onder vuur ligt."

Nog steeds zegt niemand iets.

Charlie draait zich naar ons om, "Stond er toevallig nog een kern-oorlog op komst, waar ik niets van wist? Of hebben we recentelijk nog interstellair ruzies met rancuneuze aliens gehad?"

Charlie zit weer eens in de gebruikelijke komisch/cynische modus, maar ik zie aan de vertwijfelde blik in zijn ogen dat het nu niets meer dan een mentaal verdedigingssysteem is dat hij heeft geactiveerd.

"Charlie, maak toch niet overal een grap van", zegt Mabel bestraffend, "Dit kon wel eens heel ernstig zijn." Ze ziet heel bleek.

Ik voel de noodzaak om de gemoederen tot rust te brengen en wil gaan zeggen dat het misschien toch gewoon een weersfenomeen is, hoe uitzonderlijk ook. Maar op dat moment zie ik hoe Wanda verschrikt naar adem hapt.

Ik draai me om en zie hoe overal rondom ons enorme grote en intens felle lichtflitsen aan de horizon verschijnen. Dit zijn geen blikseminslagen meer, no fucking way.

Niet veel later zien we hoe overal enorme rookwolken ontstaan, die zich oprichten in de vorm van paddestoelen. Bijna op hetzelfde moment bereikt ook het geluid ons. We krimpen allemaal ineen en proberen onze oren af te dekken tegen het onmenselijke lawaai van wat een miljoen atoom-ontploffingen lijken.

Zo rollen we daar een tijdje over de harde rotsbodem. We moeten er hebben uitgezien als een stel ernstig geestelijk gestoorden.

Als het lawaai enigszins is valt mijn oog op Xavui. In pure angst en afgrijzen ligt hij, schokkend met zijn lichaam, op de grond, met een vertrokken en betrand gezicht. Hij gilt iets onverstaanbaars, blijkbaar in zijn eigen taal.

Ik kruip naar hem toe (geen idee waarom ik kroop eigenlijk, nu ik eraan terugdenk) en pak hem vast aan zijn bezwete shirt.

"What do you say?", roep ik.

Ik moet het drie keer herhalen, voor hij antwoord geeft.

"The gods", roept hij, "the gods. They have revenge. Evil people die. Die all."

Het eerste moment denk ik nog verward dat hij bedoeld dat de goden wraak hebben genomen op degenen die het Pocoa dorp uitgemoord hebben (hetgeen bepaald weinig subtiel zou zijn geweest), tot ik beseft dat hij iets anders bedoelt: de goden hebben wraak genomen op de mens in het algemeen. De slechte mensen. Die de aarde hebben verstoord.

Gaia, denk ik. De Aardgodin is bezig de mens te vernietigen die haar heel geleidelijk aan, aan het vermoorden was.

Ik word uit mijn gedachten gehaald door wat blijkbaar een nieuwe aanvalsgolf is. De wereld is opnieuw geheel gevuld met gedreun en lijkt nu zelfs op haar eigen grondvesten te schudden (hoe onwaarschijnlijk ook voor een hemellichaam dat in het niets rondjes draait rond een B-klasse ster). Het hysterische gekrijs van het verstoorde en doodsbanige gedierte in de jungle wordt bijna geheel door het gigantische kabaal overstemd.

Dit is ook het moment dat de hele hemel dichttrekt en de dag nacht wordt. Om 16:09 u, zie ik met een korte blik op mijn horloge. Doomsday Hour is nu dan echt aangebroken.

Opnieuw wild geflits aan de horizon en het lawaai van enorme ontploffingen. Het gedreun lijkt echter niet dichterbij te komen. Misschien overleven we dit wel, besef ik opeens met een schok. Ergens lijkt het logisch. Wat voor zin heeft het tenslotte dat Gaia ook het regenwoud platgooit. Ze zal haar aandacht wel vooral richten op de steden en de bevolkte gebieden, als ze erop uit is de mensheid te verwoesten. En hiernaast, van precies hetzelfde zou sprake zijn als de Derde Wereldoorlog zou zijn uitgebroken.

Het duurt tot 8 uur 's avonds tot het allemaal eindelijk afgelopen lijkt. Regelmatig horen we nog gedreun, maar dat is aanmerkelijk zachter, alsof na Zuid-Amerika, nu de rest van de wereld haar bekomst krijgt.

Wezenloos zitten we elkaar aan te staren. We zijn allemaal neergezakt op de harde rotsbodem. Maar we zien elkaar nauwelijks, niet alleen door onze geestelijke gesteldheid, maar ook door het feit dat het voor het tijdstip wel erg donker is.

Mabel, praktisch als altijd, ontsteekt een klein vuur. We lijken allemaal een beetje te ontspannen bij de aanblik van een knus iets als een kampvuur. Blijkbaar zie ik alleen de ironie dat waarschijnlijk op dit moment om ons heen de hele wereld in allesverterende vlammen opgaat. Op een gegeven moment springt Wanda, als door een bij gestoken op, en vraagt naar mijn mobiele telefoon. Ik geef het haar en bijna manisch drukt ze enkele toetsen in. Ze bekijkt het schermpje, drukt het ding tegen haar oor, kijkt nog eens naar het schermpje, herhaalt dit vervolgens allemaal nog eens een keer en geeft het apparaat tenslotte met een afgemeten gebaar aan me terug.

In haar door de vlammen verlichte gezicht zie ik duidelijk wanhoop.

"Niets. een dode lijn", bromt ze.

We zwijgen allemaal.

Tenslotte bromt Charlie: "Dit is godverdomme surrealistisch. Ben ik de enige die vermoedt dat de hele wereld vandaag in nog geen vier uur tijd naar de kloten gegaan is?"

We schudden ons hoofd. Hij heeft alweer verwoord wat we allemaal dachten.

"Uiteindelijk was het dus niet HIDS dat de mensheid heeft uitgeroeid...", laat ik me ontvallen.

Mabel draait haar hoofd naar me om en vraagt op geschokte toon: "denk je echt dat de hele mensheid is omgekomen?"

Ik twijfel even. Was ik de enige die op dit idee was gekomen? Ik bedenk me dat dit best mogelijk is. "Ja", zeg ik simpelweg.

Dag 22

Ik probeer dit dagboek nog wel te schrijven per dag, maar daar is feitelijk weinig aanleiding meer toe. Het is sinds de rampzalige gebeurtenissen van dag 19 eigenlijk alleen nog maar nacht geweest. Maar ja, dit is een dagboek, dus vooruit.

Ik heb trouwens ook nog eens twee dagen overgeslagen. Dat heeft een reden: de afgelopen dagen en uren waren namelijk heel verwarrend en chaotisch. Ik kwam gewoon niet toe aan mijn dagboek. Sorry, dagboek, dat ik je verwaarloosd heb.

Oké, een korte reprise dan. Eergisteren hadden we ellenlange discussies met elkaar over wat er gebeurd was. Uiteindelijk was de gedeelde mening dat er een afschuwelijke ramp moest zijn gebeurd. Over de omvang van de schade bleven we van mening verschillen.

Na een onrustige nacht gingen de discussies door, nu over de vraag wat nu te doen. Charlie, Mabel en tenslotte ook Wanda wilden zo snel mogelijk de jungle verlaten, om te zien wat er in godsnaam gebeurd was in de bewoonde wereld. Ik stelde voor te blijven.

Ik had naar mijn mening goede argumenten voor mijn voorstel. Het was niet ondenkbaar dat er iemand op een verkeerde knop had gedrukt en dat de wereld, tien jaar na afloop van de Koude Oorlog, toch nog ten onder was gegaan in een allesvernietigende kernoorlog. Misschien wel met George W. Bush in de rol van de mondiale ezel, het klonk niet eens zo onwaarschijnlijk. In dat geval was het in ieder geval onverstandig om ons te wagen in met radioactiviteit besmet gebied. Hiernaast dichtte ik ons meer in algemene zin grotere overlevingskansen toe als we voorlopig bleven waar we bleven.

Maar goed, ik verloor de stemming met 6 tegen 1, aangezien ook de dragers en de gids zo snel mogelijk het regenwoud uit wilden.

En aldus begonnen we nog diezelfde dag opnieuw aan onze barre terugtocht uit het regenwoud. Het schoot slecht op, om de simpele reden dat we geen fuck zagen. In een bijna nachtelijk duister door een regenwoud lopen, is niet bepaald een bezigheid die is aan te raden.

We schoten die dag nauwelijks op.

Gisteren kwam Xavui met een fantastische ingeving. We waren bij een vrij brede rivier aangekomen en onze gewaardeerde gids bedacht opeens dat we ons gewoon op deze rivier konden laten meevoeren. Hij wist dat deze rivier uiteindelijk zou uitkomen in de Rio Negro en aldus zou zouden we, zonder een centje pijn binnen twee dagen in Barcelos kunnen zijn.

We prezen ons gelukkig met de touwen en het gereedschap dat we al die weken mee hadden gezeuld en tegen de avond hadden we een heus vlot gebouwd, goed genoeg om 7 man te dragen.

Nu ik dit schrijf, op het einde van dag 22 dus, bevinden we ons op het vlot. De reis gaat voorspoedig. Als we vannacht doorvaren kunnen we de volgende ochtend Barcelos bereiken. We zijn allemaal ongedurig en angstig over wat ons daar te wachten valt, maar we kunnen alleen maar afwachten. Het enige dat we zeker weten is dat we nog steeds geen enkel teken van leven

hebben mogen ontvangen en dat we niet de illusie moeten hebben dat de hemel voor niets bijna geheel verduisterd is. Tegen beter weten in hopen we dat het meevalt, maar het lijkt alsof, met de hemel, ook eenieders hart is verduisterd.

Iedereen zeg ik, maar ik wil mezelf wel even uit die opsomming wegstrepen. Ik heb namelijk ook andere, minder duistere gevoelens, die ik, uit vrees dat ik zal worden bespot door mijn reisgenoten, aan niemand uit. Behalve dan aan jou, lief dagboek.

Het heeft allemaal te maken met hoe ik ben gaan denken over Gaia, onze aarde. Dat het misschien wel tijd wordt om eens aan haar te gaan denken. De statige en wijze, maar ook droevige oude vrouw, die zich al eeuwen heeft laten misbruiken door de mens. En dat dit misschien eindelijk haar grootse afrekening was, voor al die menselijke arrogantie, al dat egoïsme en al die onmatigheid. Dat dit niet het einde is, maar een nieuw begin en dat, zogauw de donkere wolken weer zijn opgetrokken, zich een nieuwe aarde zal openbaren. Waarin de mens, waarvan er naast ons hoogstens nog enkele duizenden anderen in leven zijn (alhoewel dat een slag in het duister is), weer gewoon haar rechtmatige plaats inneemt naast alle andere dieren. Waarin het ecologische systeem te enen male hersteld kan worden. Waarin die hele nare wereld die de mensen hebben geschapen, met al die lelijkheid, al dat lijden, al die verspilling, al die vernietiging, verleden tijd is.

Het zal nu echt niet lang meer duren voor we Barcelos bereikt hebben. Ik hoor Mabel en Wanda tegen elkaar zeggen dat ze hopen, in godsnaam hopen, dat de stad nog gewoon bestaat en dat er nog mensen leven. Ze blijven het tegen elkaar herhalen, alsof ze een mantra aan het opzeggen zijn.

De dragers en de gids brabbelen op het achtereind van het vlot in gedempt Portugees met elkaar. Charlie is zelfs helemaal stil, maar ongetwijfeld stemt hij in met de wens van de vrouwen.

Ik vind het moeilijk te zeggen, maar ik deel die mening niet. Ik hoop stiekem dat we in Barcelos geen enkele levende mens aantreffen.

We zijn er nu bijna, voorbij de volgende bocht in de rivier moeten we Barcelos zien liggen, zelfs in dit schaarse licht.

We houden allemaal onze adem in.

